

Podpora vzniku strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území
MAS svatého Jana z Nepomuku

Zápis z I. jednání

Pracovní skupiny Životní prostředí

Spálené Poříčí, 16.6. 2014

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Podpora vzniku strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS svatého Jana z Nepomuku

V dokumentu najdete shrnutí toho, co jsme na prvním setkání identifikovali a potvrdili jako potřeby/problémy v oblasti životního prostředí území působnosti MAS svatého Jana z Nepomuku (dále jen MAS).

Podkladem pro diskuzi o potřebách/problémech regionu v oblasti životního prostředí nám byly:

- vyhodnocení realizace rozvojového plánu MAS v období 2008 – 2013
- zpráva z rozhovorů s osobnostmi regionu,
- zpráva z rozhovorů se starosty obcí,
- výsledky dotazníkového šetření s obyvateli území
- analýza ochrany přírody a životního prostředí na území MAS svatého Jana z Nepomuku (Lukáš Nentvich)

Na základě nich byly formulovány 4 základní otázky pro diskuzi pracovní skupiny:

- jaké příležitosti pro území jsou spojeny s uvažovaným vyhlášením CHKO Brdy
- jaká rizika pro území jsou spojená s uvažovaným vyhlášením CHKO Brdy
- jaké jsou hlavní problémy/potřeby území v oblasti životního prostředí, které horizontálně zasahují větší část území

A dále 3 horizontální (průřezové) problémy/potřeby území:

- nedostatek pracovních příležitostí v území
- mladí ztrácejí vztah k místu, kde žijí
- zhoršující se mezilidské vztahy a nezájem o věci veřejné

Úvodem bychom ještě rádi připomněli:

- MAS jako organizace, se nemůže ve většině případů potřeb/problémů území stát jejich přímým řešitelem,
- „řešitelé“ budou realizátoři projektů, tedy ti, kteří se s potřebami/problémy území každodenně setkávají při svých aktivitách, jsou k tomu z hlediska své činnosti a odborné způsobilosti k řešení těchto potřeb/problémů kompetentní, tedy mimo jiné i právě Vy, kteří se v reálném místě a čase s problémy setkáváte,

Podpora vzniku strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS svatého Jana z Nepomuku

- úloha MAS spočívá především v podpoře „řešitelů“ při jejich aktivitách, podpoře finanční, pomoci v oblasti dotačního managementu, ve vyhledávání vhodných partnerů v rámci území a podobně,
- úkolem MAS není tzv. podpořit každého „rovným dílem“, ale především podporovat aktivní subjekty v území při jejich aktivitách,
- nicméně s ohledem na přípravu OP Životní prostředí pro období 2015 – 20 lze předpokládat, že tento program umožní, aby se MAS staly realizátory projektů s plošnějším dopadem ve svých územích, v souvislosti s tím je potřeba posilovat partnerství MAS s dalšími subjekty v území pro přípravu budoucích projektů.

Vaše názory, poznatky, zkušenosti a potřeby jsou pro nás důležité, neboť z nich vyvstává představa o tom, kam by MAS měla v letech 2015-20 směřovat svoji činnost, či lépe řečeno, jaké projekty a aktivity by měla finančně podporovat, případně realizovat.

Věnujte, prosím, tomuto dokumentu pozornost, protože bude předmětem jednání našeho druhého setkání. Dělejte si poznámky, text doplňujte o své postřehy a nápady, připomínkujte a hlavně – přijďte o něm diskutovat!

Předem Vám děkujeme a těšíme se na viděnou na druhém setkání!

Výstupy z 1. setkání PS Kvalita života

1. Hlavní příležitosti území spojené s uvažovaným vyhlášením CHKO Brdy

Cíle:

DOPLNIT

Příležitosti byly rozčleněny do 4 základních tematických skupin (číslo v závorce uvádí počet získaných preferenčních bodů):

- 1. Příležitost pro rozvoj a rozšíření aktivit ochrany přírody a krajiny (10)**
- 2. Rozšíření možností čerpání dotací (8)**
- 3. Příležitost pro rozvoj aktivit v oblasti cestovního ruchu – CHKO Brdy jako lákadlo pro návštěvníky (7)**
- 4. Zřízení instituce Správy, či IC CHKO v území**

Veškeré tyto příležitosti budou pozitivně ovlivňovat:

- vznik pracovních příležitostí,
- spolupráci subjektů v rámci území
- rozvoj aktivit Církevní střední odborné školy ve Spáleném Poříčí (spolupráce s experty CHKO, praxe a pracovní uplatnění studentů atd.)

1. Příležitost pro rozvoj a rozšíření aktivit ochrany přírody a krajiny

CHKO jako spojující prvek a partner pro:

- podporu provádění pozemkových úprav a v rámci nich realizaci opatření pro ochranu přírody
- působení na snižování negativních dopadů velkoplošného zemědělského hospodaření

Ochrana navazujících území:

- k přírodě šetrné formy zemědělského hospodaření (ekologické zemědělství, pastvinářství atd.)

Podpora vzniku strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS svatého Jana z Nepomuku

- výkup pozemků pro zajištění speciální ochrany přírody na malých plochách (činnost pozemkového spolku, a podoně)

Mapování území využitelné pro ochranu přírody a krajiny, v oblasti cestovního ruchu atd.

2. Rozšíření možnosti čerpání dotací

Lze předpokládat:

- existenci zvláštních grantů CHKO Brdy, např. pro výsadbu stromořadí, alejí a podobně
- zvýhodnění žadatelů z území v některých dotačních programech
- způsobilost žadatelů z území v některých dotačních programech

3. Příležitost pro rozvoj aktivit v oblasti cestovního ruchu

CHKO Brdy bude samo o sobě lákadlem, které přivede návštěvníky, na to je potřeba připravit jak území, tak především lidi:

- malokapacitní ubytování, např. rekonstrukcí neobydlených domů a chalup
- budování základní infrastruktury, např. parkovací a odpočinková místa
- občerstvení, udržení hospod a restaurací v obcích, příležitost pro malokapacitní občerstvení (stánky, domácí prodej atd.)
- cyklotrasy a naučné stezky – zpřístupnění prostoru CHKO Brdy (využití aktivit mapování území) – cyklobus Brdy

4. Zřízení instituce Správy, či IC CHKO v území

Zřízení instituce Správy, či IC CHKO Brdy a zapojení do sítě IC CHKO v území, nejpravděpodobněji ve Spáleném Poříčí umožní:

- spolupráci a přinese nové příležitosti aktivit pro organizace tematicky zaměřené na ochranu přírody a krajiny, ekologii atd.
- spolupráce CSOŠ Spálené Poříčí s CHKO – spolupráce s experty CHKO, praxe a pracovní uplatnění studentů, atd.

Podpora vzniku strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území
MAS svatého Jana z Nepomuku

- posílení pozice CSOŠ Spálené Poříčí – pořádání informačních a vzdělávacích aktivit, zvýšený zájem studentů o ekologický obor, atd.

2. *Hlavní rizika území spojená s uvažovaným vyhlášením CHKO Brdy*

Cíle:

DOPLNIT

Rizika byla rozčleněna do 4 základních tematických skupin:

1. **Neinformovanost obyvatel, ale také zástupců obcí, podnikatelů atd. o skutečných podmínkách a omezeních spojených s CHKO**
2. **Komplikovanější administrativa, např. v oblasti výstavby atd.**
3. **Omezení v některých hospodářských činnostech, např. lesní hospodaření**
4. **Cestovní ruch, pakliže nebude realizován k přírodě šetrnou formou a území na jeho rozvoj nebude připraveno**

Rizika nejsou spatřována ani tak v samotném vyhlášení CHKO Brdy, ale v případné nepřipravenosti území na tuto příležitost. Největší problém spočívá v neinformovanosti obyvatel a aktérů území. To s sebou nese převážně negativní postoj obyvatel k vyhlášení CHKO, které daleko více plyne ze strachu z neznámého, než z reálných hrozeb.

Lze doporučit využít proces přípravy Rozvojového plánu MAS k poskytování informací obyvatelům území (pořádání informačních akcí ve spolupráci s obcemi, kterých se vyhlášení CHKO Brdy přímo týká).

3. *Jaké jsou hlavní problémy/potřeby území v oblasti životního prostředí, které horizontálně zasahují větší část území*

Cíle:

DOPLNIT

Problémy/potřeby území byly rozčleněny do 5 základních tematických skupin (číslo v závorce uvádí počet získaných preferenčních bodů):

1. **Vliv velkoplošného zemědělského hospodaření na přírodu a krajinu (7)**

Podpora vzniku strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území
MAS svatého Jana z Nepomuku

2. Voda (5)
3. Snižování biodiverzity a změna krajiny (3)
4. Vzdělanost a informovanost v oblasti ochrany přírody a krajiny (5)
5. Úbytek trvale žijících obyvatel (1)

1. Vliv velkoplošného zemědělského hospodaření na přírodu a krajinu

Intenzivní zemědělské hospodaření na velkých celcích s sebou přináší:

- problémy s retencí vody v krajině, erozí, snižováním kvality půdy atd.,
- rozbité komunikace, polní cesty (snižuje prostupnost krajiny), příkopové propustky, neudržované stoky atd.

Je potřeba podporovat:

- *provádění pozemkových úprav s prvky ochrany přírody a krajiny*
- *zemědělské hospodaření šetrnější k přírodě a krajině (hospodaření na menších plochách, změnu struktury zemědělské půdy ve prospěch luk a pastvin, zpracování produkce farem v regionu)*
- *posílení vlastnického vztahu vlastníků k půdě*

2. Voda

- kanalizace a ČOV (44% obyvatel ve 3 obcích je napojeno na kanalizaci a ČOV) – podpora alternativních technologických řešení pro malé obce
- vodovody (66 %obyvatel území je napojeno na vodovod) – dostupnost kvalitní pitné vody vs. nezájem lidí o napojení se na vodovod z ekonomických důvodů
- retence vody v krajině – protipovodňová opatření

3. Snižování biodiverzity a změna krajiny

- snížená prostupnost krajiny + nedostatek liniové zeleně

Podpora vzniku strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS svatého Jana z Nepomuku

- nedostatečná ochrana biodiverzity – výkup malých ploch pro uplatnění speciálního managementu údržby

4. Vzdělanost a informovanost v oblasti ochrany přírody a krajiny

- problém s vnímáním přírody jako skutečné hodnoty – výchova, vzdělávání
- lidé se neumí „starat“ o své pozemky – kontrola vlivu zemědělského hospodaření – výchova, vzdělávání

5. Úbytek trvale žijících obyvatel

- zvyšování počtu neobydlených objektů
- snižování rozpočtu obcí pro jejich hospodaření a rozvojové aktivity

Dále byly uvedeny:

- černé skládky
- potřeba výměny a obnovy domácích kotlů – lokální topeniště jako znečišťovatel ovzduší
- neexistence útulku, fungujícího za podmínek, kdy by byl využitelný i pro menší obce